

Sluttrapport fra
Åfjord kommune
Til

Det midtnorske velferdsteknologiprojektet

Prosjektopplysninger	Foretaksopplysninger
Prosjektets tema: Det midtnorske velferdsteknologiprojektet. Prosjekttittel: Implementering og utprøving av velferdsteknologi Prosjektleder: Turid Berg Mandal e-postadresse: turid.berg.mandal@bjugn.kommune.no	Organisasjonsnummer: 964982864 Prosjekt ansvarlig: Eli Braseth Administrativt ansvarlig: Laila Refsnes

Prosjektets status	Ja	Delvis	Nei
Er prosjektets hovedmål nådd?	X		
Er samtlige av prosjektets delmål for inneværende år nådd?		X	
Er prosjektets tidsplan endret slik at prosjektet ble forsinket i forhold til prosjektplan?			X
Dersom det er flere kommuner med i prosjektet, har partnersamarbeidet fungert godt?	X		
Har tildelte skjønnsmidler fra Fylkesmannen vært utløsende for gjennomføringen av prosjektet?	X		
Har tildelte skjønnsmidler fra fylkesmannen vært utløsende for samarbeid med forskningsmiljø(er)?	X		
Kan prosjektets resultater publiseres på fylkesmannen sine websider?	X		
Kommer kommunen til å fortsette å arbeide med velferdsteknologi etter prosjektperioden?*	X		

Vennligst redegjør kort for endringer i prosjektet, samt årsaker til dette:

Trygge spor prosjektet med utprøving av gps er videreført i Trygge spor II, og en resultatrapport fra Trygge spor I kom ut i 2013. Her blir det fortsatt fokus på hvordan vi kan ha gps som en tjeneste i kommunen, samt videre utprøving av teknologi og tjenesteforløp.

Hva er de viktigste resultatene fra prosjektet?:

Gjennom deltakelse i det Midtnorske velferdsteknologiprojektet har kommunen vært med å prøve ut eksisterende og tilgjengelig (velferds-)teknologi i pleie- og omsorgstjenestene, og gjennom denne utprøvingen bidratt til og ervervet seg ny kunnskap. Prosjektet har bestått av store og små kommuner som har gjennom felles prosjektsamlinger delt kunnskap og erfaringer for å nå individuelle og felles mål. Prosjektet startet 1/1-2012 og avsluttes 31/12-2013. Arbeidet med velferdsteknologi er forankret i både strategisk, administrativ og politisk ledelse. Dette ble dokumentert og sikret i forbindelse med oppstarten av det Midtnorske Velferdsteknologiprojektet. Samtlige delprosjekt i det Midtnorske Velferdsteknologiprojektet prøver ut teknologier som kan bidra til økt trygghet i hjemmet. I tillegg er det noen som prøver ut bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i institusjon. Gjennom prosjektet har vi vært med å etablert samarbeidsrelasjoner mellom kommunene. Det er etablert egen prosjektgruppe i kommunen, som sammen med prosjektleder har stått for den praktiske organiseringen og gjennomføringen i tjenesten. Gjennom det Midtnorske Velferdsteknologiprojektet er det etablert faste arenaer for kunnskapsutveksling og samarbeid som har vært nyttige. Nettverket har opparbeidet en god delingskultur. Kommunen har jobbet med egne velferdsteknologiprojekt og har egen prosjektleder i 25% stilling.

Vi har i prosjektperioden jobbet med følgende:

Utprøving av teknologi

GPS/Trygge spor :

Prosjektet Trygge spor er et offentlig innovasjonsprosjekt finansiert av Oslofjordfondet. Målsettingen i prosjektet har vært å bidra til å gi personer med kognitiv svikt en tryggere og mer aktiv hverdag, samt bidra til større trygghet for pårørende og ansatte i helse- og omsorgssektoren. Gjennom praksisnær forskning er det forsøkt å gi svar på hvordan en GPS-løsning med støttesystemer kan utvikles for å møte behovene til målgruppene. Erfaringene fra kommunene som har deltatt viser at etiske vurderinger, kartlegging av individuelle behov, faglig kompetanse og tilrettelegging av velferdsteknologi og tjenester er viktige forutsetninger for forsvarlig og vellykket bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi. Det har hatt betydning at vi har hatt Edenfilosofien i bunnen av vårt verdigrunnlag i forbindelse med de etiske refleksjonene. Erfaringer fra utprøvingen er tatt opp i resultatrapporten som ble utgitt av SINTEF i 2013. Prosjektet videreføres i Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor Trygge spor 2.

Memoplanner.

Åfjord kommune har prøvd ut to memoplanner i samarbeid med bruker/pårørende. Ergoterapeuten sammen med hjemmetjenesten og pårørende har vært viktige ressurspersoner i dette arbeidet. Tjenesten har gjennom utprøvingen fått erfaring med teknologi og samarbeidet

rundt oppgavefordeling, opplæring og bruken av dette som et hjelpemiddel for de involverte parter. Etter prosjektet er det søkt på memoplanner til andre brukere med kognitiv svikt. Dette gjør at tjenesten vil få mer kunnskap og erfaring. Tjenesten har fått erfaring med at loggføring og dokumentasjon vil være en naturlig del av rapporteringen i fagprogrammet Profil.

Deltakelse i Innovasjonsledelse

I samarbeid med Innomed og Det Midtnorske velferdsteknologiprojektet, har Innoco våren 2013 gjennomført et innovasjonsprogram i Midt-Norge. Dette har hatt fokus på innovasjonsledelse og kultur. Prosjektgrupper fra Ulstein, Steinkjer, Åfjord, Bjugn, Ålesund og Kristiansund har deltatt på i alt 5 samlinger med fokus på både kompetanseutvikling og prosjektarbeid. Innoco er et norsk rådgivningsselskap innen nyskaping og innovasjon, grunnlagt i 2004 av Professor i Innovasjon, Sjur Dagestad. Deres utgangspunkt for å drive fram innovasjoner, eller nye, bedre løsninger, er **FEM FUNDAMENTER**, opprinnelig utviklet ved Stanford Research Institute International (SRI). Programmets fem samlinger er bygget opp rundt disse fundamentene: Behov, løsningens verdi, pådriverrollen, team og forankring. De Fem Fundamentene er svaret på det virkelige STORE spørsmålet; hva må være på plass i våre arbeidsmetoder, systemer, og rutiner, for at vi skal lykkes med innovasjon over tid? For å utvikle kompetanse på de fem fundamentene, måtte prosjektgruppa arbeide med et innovasjonsprosjekt.

Programmet har medført et sterkt driv og fokus på innovasjon hos deltakerne. På siste samling presenterte prosjektgruppene sine prosjekter, ca 15-20 minutter per prosjekt, for et panel, og for publikum. Gruppene fikk deretter kommentarer og spørsmål fra panelet. Det ble også åpnet for kommentarer fra salen. For at velferdsteknologi skal kunne bli en naturlig del av de kommunale helsetjenestene må vi fortsette å prøve ut teknologi i praksis blant annet for å avdekke innovasjonsbehov i eksisterende tjenester. Det er også behov for teknologiutvikling.

Nettverksbygging på tvers av fylkes- og kommunegrenser:

Prosjektene har gitt oss en rekke erfaringer. Vi vet nå noe om hva som skal til for å komme i gang med velferdsteknologi. Prosjektet har gitt oss kunnskap om hvilke forutsetninger som bør være på plass i organisasjonen og hvilke verktøy vi skulle ønske vi hadde da vi startet. Dette er kunnskap som gjør at kommunen står sterkere rustet til å bidra med å fortsette å implementere velferdsteknologi og tjenesteinnovasjon videre i egen og i andre kommuner.

Implementering av ny teknologi i helse og omsorgstjenesten oppleves ressurskrevende og utfordrende, ikke minst fordi nye systemer gjerne krever endring i struktur og prosedyrer, tilegnelse av nye kunnskaper og ferdigheter – og nye oppfatninger og tenkemåter. Samtidig har vi sett at velferdsteknologi kan være en av driverne som skaper innovasjon i helse- og omsorgstjenestene våre. Den åpner for nye måter å organisere omsorg på, og kan legge til

rette for nye arenaer for samvirke. Det tverrfaglige arbeidet utfordres på en ny måte, og en ny form for kompetanse formes i praksisfeltet. Det å ha arbeidet sammen gjennom det midtnorske har gjort at vi har delt kunnskap og erfaringer med hverandre i et etablert nettverk. Kjennskapen til hverandre har gjort oss trygge både i formelle og uformelle møtepunkt. Terskelen for å ta kontakt og dele kunnskap har vært lav, og det å bli kjent med hverandre har gjort det enklere å ta tak i både etiske og praktiske problemstillinger og spørsmål. Ikke minst i å delt informasjon og kjennskap til ulike teknologi og ulike leverandører. Åpenheten til å dele verktøy og kunnskap med hverandre har vært tilstede, og økt utbyttet av implementering og utprøving. Vi har brukt hverandre i nettverket til å teste ut behov og løsning/verktøy ut i kommunene, og fått en bred tilbakemelding. Denne metoden har blant annet blitt brukt i testing av kartleggingsverktøyet som er under utarbeiding. Det har også vært en sterk motiveringsfaktor å være en del av en større gruppe med prosjektledere som arbeider mot felles mål på tvers av kommuner og fylker. Vi har ofte støtt på de samme utfordringer og muligheter. En av suksessfaktoren til disse nettverksmøtene og det gode arbeidet som er gjort har vært koordinering av en felles prosjektleder.

På samme måte som for tankegangen bak hverdagsrehabilitering, tenker kommunen at velferdsteknologi kan sette brukerne bedre i stand til å ta ansvar for eget liv og opprettholde relasjonene til andre mennesker i det daglige. Vi vil fortsette i tjenesten med å se på tjenesteinnovasjon og bruk av teknologi som en mulig løsning både på individ og systemnivå. Teknologien kan også bidra til å forsterke sosiale nettverk og mobilisere til økt samspill med tjenesteansvarlige, nærmiljøet, familie og frivillige. Dermed kan den også frigjøre tid og ressurser i vår omsorgstjeneste, som i større grad kan brukes i direkte brukerrettet arbeid.

I prosjektet har man samarbeidet med blant annet SINTEF og NTNU, som partner for forsknings og utvikling. I tillegg har også Høgskolene i Molde, Ålesund og Sør-Trøndelag bidratt med kompetanse og FOU-bidrag. Gjennom høgskolene opplever vi å få kvalitet bak «de tradisjonelle faglige vurderingene» som vi er nødt til å jobbe med. En kommune har Trøndelag forskning og utvikling som sin FOU-partner. Kommunene har stått fritt til å velge FOU-aktør der det ikke allerede er inngått avtaler. Gjennom disse FoU partnerne opplever vi å ha med oss kompetanse på blant annet behovsdrevet innovasjon, kontakt med leverandørmarkedet, helsefaglig tyngde og distrikts fokus.

Formidling av prosjektet:

Presseoppslag

Oktober 2012	Adresseavisen (2 oppslag)	Andreas Killingberg
Mai 2013	Eget bilag i lokalavisa Fosna Folket " Velferdsteknologi - morgendagens tjenester. (Samarbeid med Bjugn kommune)	

Kronikker

Nov 2012	Åfjord – Nasjonal nettside for utviklingssenter for hjemmetjenesten og sykehjem, Laila Refsnes
----------	--

Presentasjoner

Dato/ sted/ navn på konferanse/ navn på foreleser

Okt 2012	Åfjord Utviklingskonferanse, Siv Iren Stormo Andersson
Nov 2012	Senter for omsorgsforskning Midtnorge, Laila Refsnes
Des 2012	Fagnyheter for utviklingssenter Sør Trøndelag, Laila Refsnes
Vår 2013	Presentasjon utprøving av velferdsteknolog for Åfjord Pensjonistforening
Juni 2013	Informasjon ved Åfjord legekantor.
Høst 2013	Pårørendeskole for personer med demens
2013	Presentasjon av velferdsteknologi ved Nsf sitt jubileum på ørlandet. Laila Refsnes.

*Hvordan skal kommunen bruke erfaringene fra prosjektet i det videre arbeidet?

Prosjektet skal ha en resultatkonferanse 14. mars 2014. I tillegg skal det skrives en felles utfyllende rapport om prosjektene og de ulike fasene man har gått igjennom.

Verktøyene som lages, lages for å kunne spres/ gjøres tilgjengelig for interesserte kommuner.

Målet videre blir også å bidra til å dele erfaringer med andre kommuner og samarbeidspartnere. Vi ønsker å være med videre på å fremme robuste velferdsteknologiske løsninger som kan spres til flere kommuner og som inkluderer både produktløsninger, mottaksapparat og tjenesteinnovasjon. Det er ønskelig at prosjektet skal ha en tydelig brukermedvirkning og inkludere samarbeid med pårørende, frivillige og ideelle aktører. Det er også et ønsket mål å stimulere lokal opplærings- og demonstrasjonsmiljøer for velferdsteknologi ved at kommunen er Utviklingssenter for hjemmetjenester i Sør Trøndelag. Vi skal videre kartlegge det eksisterende systemet rundt trygghetsalarmen i kommunen for å se på valg og muligheter med en trygghetsalarm tilknyttet ulike sensorer. Videre vil også fokuset være på tiltak som er med på å fremme forebyggende arbeid, tidlig innsats og rehabilitering, og være med å legge til rette for nye arbeids- og samarbeidsformer og organiseringen rundt disse. Flere av de som arbeider på dette feltet sier at innføring av velferdsteknologi handler mye om organisering i tjenesten, noe vi har erfart gjennom denne prosjektperioden. Andre viktige arbeidsmål videre er kompetanse, opplæring og fortsette den praksisnære utprøvingen med teknologi sammen med fokuset på tjenesteinnovasjon og forankring. Velferdsteknologi vil forene prosesser og praktiske gjøremål, ikke erstatte den menneskelige omsorg og kontakt.

Prosjektregnskap

Sted / dato: Åfjord, 28.01.14

Eli Braseth
Prosjektets administrativt ansvarlige

Turid Berg Mandal
prosjektleder